

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ
У КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Київського національного
університету культури і мистецтв
протокол № 1 від 26.08 2016 р.

Набуває чинності згідно з наказом
від «26» 08 2016 р. № 19213-0

В.о. ректора

І.С.Бондар

Київ – 2016

1. Загальні положення.

1.1. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту» № 2145-УІІ від 05.09.2017 року; «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року; «Про авторське право і суміжні права» № 3792-12 від 05.12.2012 року; Цивільного Кодексу України № 435-ІУ від 16.01.2003 року; інших нормативно-правових актів та Статуту Київського національного університету культури і мистецтв (далі – Університету) з метою запобігання плагіату (запозиченням) у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах.

1.2. Це Положення є складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) Київського національного університету культури і мистецтв

1.3. Положення передбачає заходи організаційного характеру, спрямовані на запобігання та виявлення академічного плагіату в Університеті, і має на меті створення системи ефективного запобігання плагіату, виявлення його в роботах наукових, науково-педагогічних працівників Університету, здобувачів вищої освіти всіх освітніх рівнів та форм навчання; розвиток навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізацію самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. Основні поняття та їх визначення.

2.1. **«Плагіат»** (юридичний термін) – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (стаття 62 Закону України «Про авторське право і суміжні права») Плагіат може здійснюватися у трьох основних видах:

- копіювання чужої роботи (як без, так і з відома) та оприлюднення її під своїм іменем;
- представлення суміші власних та запозичених в інших авторів аргументів без належного цитування джерел;
- перефразування чужої роботи без належно оформленого посилання на оригінального автора або видавця.

2.2. **Плагіат академічний** – навмисне відтворення частково або повністю наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження, або відтворення під своїм іменем оприлюднених творів чи інших результатів інтелектуальної праці створених іншими особами без відповідного посилання. (ст. 69 ЗУ “Про вищу освіту” від 01.07.2014 № 1556 – VII).

2.3. **Автор** – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 11.07.2001 № 627-III).

2.4. **Здобувачі вищої освіти** – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації (ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII,).

2.5. **Твір** – результат наукової чи навчально-методичної діяльності автора (співавторів) поданий в університет на паперових носіях або в електронному вигляді, оприлюднений у мережі Інтернет чи на офіційному web-сайті університету у формі монографії, підручника, навчального посібника, статті, тез, препринта, автореферату, рукопису дисертації (дисертаційної роботи), магістерської роботи, дипломної роботи, проекту, реферату, есе, контрольної роботи, тощо.

2.6. **Оприлюднення твору** – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 11.07.2001 № 627-III).

2.7. **Плагіат** – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 11.07.2001 № 627-III).

2.8. **Цитата** – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується (з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування) іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 11.07.2001 № 627-III).

2.9. **Показник оригінальності твору** – кількісний показник, виражений у відсотках, який відображає співвідношення авторського тексту до загального обсягу твору.

2.10. **Різновиди плагіату:**

- видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;
- копіювання значної частини чужої роботи в свою як в оригіналі так і у перекладі без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;
- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскування» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту;
- парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту. Сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці, збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет.

3. Перелік робіт та порядок перевірки на академічний плагіат.

3.1. В Університеті перевірки на академічний плагіат підлягають:

- кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти усіх ступенів (бакалавр, магістр), науково-методичні праці (підручники, посібники та навчальні посібники, методичні розробки, навчально-методичні комплекси дисциплін), дистанційні курси, монографії та інші роботи, які включено до плану видань або вимагають рекомендації до видання вченої ради Університету. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють завідувачі кафедр;
- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють головні редактори наукових журналів, керівники структурних підрозділів, які проводять відповідні заходи (декани);
- дисертаційні роботи та автореферати на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня доктора філософії/доктора мистецтва та доктора наук. Організацію перевірки здійснюють голови спеціалізованих вчених рад.

3.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду на засіданні кафедри, редакційної колегії, вченої ради структурного підрозділу, спеціалізованої ради. Для здійснення перевірки автор (автори) твору звертаються із заявою на ім'я першого проректора університету, в якій дає згоду на перевірку свого твору. Роботи що підлягають перевірці на плагіат, надаються авторами в електронному вигляді у представлених форматах: *.doc, *.docx, *.rtf.

3.3. Цим Положенням встановлюються такі показники оригінальності тексту у наукових роботах науково-педагогічних працівників, докторантів, здобувачів (монографії, методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники, дисертаційні роботи, тези, статті тощо):

- понад 90% – текст письмової роботи є оригінальним (несуттєвий об'єм запозичень);
- від 80 до 90% – оригінальність тексту задовільна (незначний об'єм запозичень), проте слід переконатися у наявності і правильному оформленні цитувань та посилань на використані джерела;
- від 60 до 80% – письмова робота приймається до розгляду після доопрацювання автором (авторами) та наявності і правильного оформлення цитувань та посилань на використані джерела, оскільки має значний об'єм запозичень;
- менше 60% – письмова робота до розгляду не приймається і не може бути рекомендована до друку (захисту), оскільки має суттєвий об'єм запозичень, що трактується як плагіат.

Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітніми рівнями бакалавр і магістр відповідність може бути зниженою в межах 13%.

3.4. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом засідання (кафедри, редакційної колегії журналу, оргкомітету конференції, експертними комісіями спеціалізованих вчених рад). Строк перевірки не повинен перевищувати два тижні. Результати перевірки видаються автору (авторам) роботи.

4. Програмно-технічні засоби для перевірки на академічний плагіат.

4.1. Програмно-технічні засоби перевірки на академічний плагіат є допоміжним засобом перевірки робіт на предмет виявлення фактів та обсягу неправомірних запозичень у поданій роботі.

4.2. Безпосередньо перевірку матеріалів зазначених у п.3.1. Положення за дорученням керівників підрозділів здійснюють:

- висококваліфіковані співробітники кафедр, які призначаються розпорядженням завідувача кафедри;
- відповідальні секретарі наукових журналів та оргкомітетів конференцій;
- вчені секретарі спеціалізованих вчених рад.

4.3. Перевірка наукових робіт проводиться за допомогою сервісів з перевірки робіт на плагіат Unicheck, StrikePlagiarism.com, PlagiarismCheck.

При прийнятті остаточного рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (галузь знань, спеціальність), вид роботи (стаття, монографія, підручник, дисертація, дипломна робота тощо) та її унікальність.

5. Відповідальність авторів та посадових осіб за академічний плагіат.

5.1. Встановлення фактів незадовільної оригінальності, низької унікальності є підставою відмови у наданні рекомендації для друку або відправлення цих матеріалів на доопрацювання. (п 3.3. Положення).

5.2. Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр», «магістр» є підставою щодо прийняття рішення про недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або видачу нового варіанта завдання.

5.3. У випадку використання запозиченого матеріалу без посилання на автора або джерело запозичення, кандидатська чи докторська дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії її розгляду без права захисту.

5.4. Виявлення фактів плагіату у творах здобувачів наукового ступеня може бути підставою для розгляду атестаційною комісією питання щодо доцільності подальшого перебування даної особи у аспірантурі (докторантурі) чи відкріплення здобувача від кафедри.

5.5. Виявлення фактів плагіату наукових та науково-педагогічних працівників Університету може бути враховано при продовженні дії контракту.

5.6. Встановлення фактів плагіату в уже опублікованих творах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня є підставою для заборони автору включати такі твори у перелік своїх науково-методичних публікацій.

5.7. Відповідно до правил, встановлених ч. 6 ст. 6 ЗУ «Про вищу освіту», до захисту допускаються дисертації (наукові доповіді), виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.

6. Прикінцеві положення.

6.1. Положення набуває чинності з дати його затвердження наказом керівника Університету.

6.2. Всі зміни та доповнення до Положення розглядаються та приймаються на засіданні вченої ради та затверджуються наказом керівника Університету.

6.3. Відповідальність та контроль за виконанням Положення несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.